

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบของผู้ปกครอง โรงเรียนหนองแวงบึงงามในการเป็นครูที่บ้าน โดยใช้ลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 : ศึกษาคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญ คือ

1. ศึกษาคุณลักษณะของผู้ปกครอง จากแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. จัดสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group Discussion)

ระยะที่ 2 : สร้างและยืนยันรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญ คือ

1. ศึกษาความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน (ออกแบบสอบถาม โดยใช้แบบสอบถามกับผู้ปกครอง 230 คน)

2. ร่างรูปแบบ และคู่มือการใช้รูปแบบ

3. ผู้ทรงคุณวุฒิยืนยันรูปแบบ และคู่มือการใช้รูปแบบ

ระยะที่ 3 : ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญ คือ

1. เตรียมความพร้อม

2. เลือกจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะผู้ปกครอง ตามรูปแบบกำหนด

3. ปฏิบัติตามรูปแบบ และคู่มือการใช้รูปแบบ กำกับและติดตาม

4. ประเมินผลการพัฒนา

รายละเอียดของแต่ละระยะเป็นดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน

1. คำถามการวิจัย

คุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้านมีกี่ด้าน ประกอบด้วย
อะไรบ้าง

2. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับบทบาทและคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน

3. เป้าหมาย

คุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน

4. กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยจะจงเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ที่สามารถให้ข้อมูลบทบาทและคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สำคัญจำนวน 9 คน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในภาคผนวก ก)

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

6. ตัวแปรที่ทำการศึกษา ได้แก่คุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ

6.1 การอบรมเลี้ยงดู

6.2 การดูแลสุขภาพ และพัฒนาการตามวัย

6.3 การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของบ้านที่ส่งเสริมการเรียนรู้

6.4 การสร้างระเบียบวินัย ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม

6.5 การสอน การถ่ายทอดความรู้ และจัดการเรียนรู้ที่บ้าน

6.6 การประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายกับครอบครัวอื่นๆ ชุมชนและ

โรงเรียน

7. สถานที่ ห้องประชุม 15 ที่นั่ง กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ

มหาสารคาม

8. ระยะเวลาที่ทำการวิจัย ใช้เวลา 3 เดือน (พฤษภาคม 2555 – กรกฎาคม

2555)

9. วิธีดำเนินการวิจัย

9.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน

9.2 วิเคราะห์ และสังเคราะห์ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ตัวแปรที่จะทำการศึกษา หรือเป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือเพื่อทำการศึกษาต่อไป

9.3 สร้างเครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เพื่อศึกษาบทบาทและคุณลักษณะของผู้ปกครองที่เป็นครูที่บ้าน ตลอดจนข้อเสนอแนะในการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน

9.4 เก็บรวบรวมข้อมูล ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Performance Persons) แยกเป็นดังนี้ 1) ด้านจิตวิทยา จิตเวชเด็กและครอบครัว จำนวน 3 คน 2) ด้านหลักสูตรการสอนและการพัฒนาครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง จำนวน 3 คน 3) ด้านผู้ที่มีประสบการณ์ การจัดการศึกษา (Home School) การดูแลและพัฒนาเด็ก (Child Watch) จำนวน 3 คน

9.5 วิเคราะห์ข้อมูล โดยทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) บทบาทและคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ข้อเสนอแนะ สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

9.6 ทำการแปลผล สรุปและเขียนรายงานการวิจัยในระยะที่ 1

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ คุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน และข้อเสนอแนะในการการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน

ระยะที่ 2 สร้างและยืนยันรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน

1. คำถามการวิจัย

รูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้านควรมีลักษณะอย่างไร

2. วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนา

3. เป้าหมาย

ได้รูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน

4. กลุ่มเป้าหมาย

4.1 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 230 คน ของโรงเรียนหนองแวงบึงงาม ตำบลบึงงาม อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 เป็นการเลือกมาแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2552 : 51-52) ดังตารางที่ 2 ตารางที่ 2 แสดงจำนวนพ่อแม่ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนหนองแวงบึงงาม ปีการศึกษา 2555 ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย แยกตามระดับชั้น

พ่อแม่ผู้ปกครอง/ระดับชั้น	จำนวน/เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ประถมศึกษาปีที่ 1	12	24	36
ประถมศึกษาปีที่ 2	15	19	34
ประถมศึกษาปีที่ 3	20	15	35
ประถมศึกษาปีที่ 4	16	24	40
ประถมศึกษาปีที่ 5	14	28	42
ประถมศึกษาปีที่ 6	18	25	43
รวม	95	135	230

4.2 ผู้เชี่ยวชาญ

4.2.1 ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เพื่อพิจารณาขอบเขตเนื้อหาและองค์ประกอบที่ใช้ในการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ 1) มีความรู้ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา จิตเวชเด็กและครอบครัว 2) มีความรู้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรการสอนและการพัฒนาครู พ่อแม่ผู้ปกครอง 3) มีความรู้ผู้เชี่ยวชาญและเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ การจัดการศึกษา (Home School) การดูแลและพัฒนาเด็ก (Child Watch) (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ในภาคผนวก ก)

4.2.2 ผู้เชี่ยวชาญ 9 คน เพื่อประเมินความเหมาะสม และการเป็นไปได้ ของรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน และยืนยันรูปแบบ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ 1) มีความรู้ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา จิตเวชเด็กและครอบครัว 2) มีความรู้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรการสอนและการพัฒนาครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง 3) มีความรู้ผู้เชี่ยวชาญและเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ การจัดการศึกษา (Home School) การดูแลและพัฒนาเด็ก (Child Watch) 4) มีความรู้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยเชิงคุณภาพ (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ในภาคผนวก ก)

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5.1 แบบสอบถาม ความคิดเห็นของพ่อแม่ผู้ปกครองเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน มีรายละเอียด ดังนี้

5.1.1 ลักษณะของแบบสอบถามประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ(Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด โดยกำหนดค่าเฉลี่ยและแปรผล ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 100)

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.51 - 5.00	เห็นด้วยหรือความต้องการพัฒนา อยู่ในระดับ มากที่สุด
3.51 - 4.50	เห็นด้วยหรือความต้องการพัฒนา อยู่ในระดับ มาก
2.51 - 3.50	เห็นด้วยหรือความต้องการพัฒนา อยู่ในระดับ ปานกลาง
1.51 - 2.50	เห็นด้วยหรือความต้องการพัฒนา อยู่ในระดับ น้อย
1.00 - 1.50	เห็นด้วยหรือความต้องการพัฒนา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นและความต้องการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน

ส่วนการวิเคราะห์เพื่อค้นหาข้อเสนอแนะ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอเชิงพรรณนา

5.1.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้างโดยนำข้อมูลต่างๆ จากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากการสนทนากลุ่ม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group Discussion) มาเป็นกรอบและแนวทางในการสร้าง

- 1) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบเบื้องต้น ก่อนจะนำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม
- 2) หาค่าดัชนีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของเครื่องมือ (IOC : Index of Item-Objective Congruence) ของแบบสอบถาม โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในภาคผนวก ก) และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดย

กำหนดเกณฑ์ไว้ว่าแบบสอบถามแต่ละข้อจะต้องมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50- 1.00 ขึ้น ไปจึงจะให้การยอมรับ

3) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย แต่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มเป้าหมายในครั้งนี้อย่างน้อย 30 คนแล้วนำผลการตอบแบบสอบถาม ไปหาค่าความเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทดลองใช้กับผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนเหล่าขุมมนท่าสะอาด ตำบลผาน้ำย้อย อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด

4) นำแบบสอบถามมาปรับปรุง แล้วเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ พิจารณาจัดพิมพ์และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย ผู้ปกครองนักเรียนของ โรงเรียนหนองแวงบึงงาม จำนวน 230 คน

5.2 แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน มีรายละเอียด ดังนี้

5.2.1 ขั้นตอนการสร้าง

1) ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ตามกรอบการวิจัย

2) ศึกษาหลักเกณฑ์ รูปแบบ และวิธีการสร้าง แบบประเมิน

3) ร่างเครื่องมือแบบประเมิน คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน โดยอาศัยความรู้จากข้อ 1 และ 2 โดยยึดหลักแบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ประกอบด้วยรายการความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม และการเป็นไปได้ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์ Midpoint ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 160-162)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสม ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสม ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

4) นำแบบประเมินรูปแบบ เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม ทั้งเนื้อหาและโครงสร้าง จำนวน 9 คน เพื่อตรวจแก้ไข

5.2.2 แก้ไขแบบประเมินตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำแบบประเมินฉบับสมบูรณ์ พร้อมคู่มือการใช้รูปแบบเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อทำการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้องและมีประโยชน์

6. ตัวแปรที่ทำการศึกษา ได้แก่ คุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ซึ่งเป็นเนื้อหาเดียวกันกับที่ใช้ศึกษาในระยะที่ 1 ประกอบไปด้วย

6.1 การอบรมเลี้ยงดู

6.2 การดูแลสุขภาพ และพัฒนาการตามวัย

6.3 การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของบ้านที่ส่งเสริมการเรียนรู้

6.4 การสร้างระเบียบวินัย ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม

6.5 การสอน การถ่ายทอดความรู้ และจัดการเรียนรู้ที่บ้าน

6.6 การประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายกับครอบครัวอื่นๆ ชุมชนและ

โรงเรียน

7. สถานที่

โรงเรียนหนองแวงบึงงาม อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

8. ระยะเวลาที่ทำการวิจัย

ใช้เวลา 3 เดือน (สิงหาคม 2555 – ตุลาคม 2555)

9. วิธีดำเนินการวิจัย

9.1 ศึกษาเอกสารและรายงานการวิจัยในระยะที่ 1

9.2 วิเคราะห์ และสังเคราะห์ เอกสาร และผลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อนำมาสร้างเครื่องมือในการวิจัย

9.3 สร้างเครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น ของพ่อแม่ผู้ปกครอง เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ตลอดจนข้อเสนอแนะในการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน

9.4 เก็บรวบรวมข้อมูล จากแบบสอบถามความคิดเห็นของพ่อแม่ผู้ปกครอง

9.5 วิเคราะห์ข้อมูล โดยทำการวิเคราะห์ความต้องการ ในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน จากพ่อแม่ผู้ปกครอง

9.6 ผู้วิจัยร่างรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน และแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนา แล้วนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ประเมินรูปแบบ โดยประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และยืนยันรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน

9.7 ปรับปรุงและแก้ไขรูปแบบตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะ สรุปและเขียนรายงานการวิจัยในระยะที่ 2

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ได้รูปแบบการพัฒนา และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ที่ผ่านการประเมิน และยืนยันรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญ

ระยะที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน

1. คำตามการวิจัย

ผลของการใช้รูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้านเป็นอย่างไร

2. วัตถุประสงค์

เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน

3. เป้าหมาย

ผลที่ได้จากการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน

4. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและให้ข้อมูลสำคัญ

4.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 7 คน ได้แก่

4.1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองแวงบึงงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

4.1.2 ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนหนองแวงบึงงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

4.1.3 ครูผู้สอนในโรงเรียนหนองแวงบึงงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำนวน 5 คน

4.2 กลุ่มผู้ปกครองที่ใช้รูปแบบการพัฒนา จำนวน 10 คน ได้แก่

ผู้ปกครองนักเรียน ของโรงเรียนหนองแวงบึงงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 10 คน

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5.1 แบบสัมภาษณ์ ประกอบไปด้วย

5.1.1 แบบสัมภาษณ์กลุ่ม สัมภาษณ์ผู้ประกอบการที่ร่วมพัฒนา เพื่อประเมินคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ด้านความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปปฏิบัติ

5.1.2 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก สัมภาษณ์ลูกของผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนา เพื่อประเมินการปฏิบัติตามคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้านมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

- 1) ศึกษาแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับ การพัฒนาผู้ประกอบการในการเป็นครูที่บ้าน
- 2) ร่างข้อคำถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ ให้สอดคล้องกับสภาพการพัฒนาและคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน
- 3) นำเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาชี้แนะปรับปรุง หรือแก้ไข
- 4) ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ เสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาความสมบูรณ์
- 5) นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

5.2 แบบสอบถาม ประกอบไปด้วย

5.2.1 แบบสอบถามเพื่อประเมินการปฏิบัติตามคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน โดยผู้วิจัย และคณะผู้ร่วมวิจัยประเมิน

5.2.2 แบบสอบถามเพื่อประเมินการปฏิบัติตามคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน โดยผู้ปกครองประเมินตนเองมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

- 1) ศึกษาแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับ การพัฒนาผู้ประกอบการในการเป็นครูที่บ้าน
- 2) ร่างข้อคำถามที่จะใช้ในการประเมิน ให้สอดคล้องกับสภาพการพัฒนาผู้ประกอบการ และคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน
- 3) นำเสนอกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาชี้แนะปรับปรุง หรือแก้ไข

4) ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมิน เสนอต่อกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ พิจารณาความสมบูรณ์

5) นำแบบประเมินมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์และ
นำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

6. ตัวแปรที่ทำการศึกษา ได้แก่ คุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน
ซึ่งเป็นเนื้อหาเดียวกันกับที่ใช้ศึกษาในระยะที่ 2 ประกอบไปด้วย

6.1 การอบรมเลี้ยงดู

6.2 การดูแลสุขภาพ และพัฒนาการตามวัย

6.3 การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของบ้านที่ส่งเสริมการเรียนรู้

6.4 การสร้างระเบียบวินัย ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม

6.5 การสอน การถ่ายทอดความรู้ และจัดการเรียนรู้ที่บ้าน

6.6 การประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายกับครอบครัวอื่นๆ ชุมชนและ

โรงเรียน

7. สถานที่

พื้นที่ในเขตบริการของโรงเรียนหนองแวงบึงงาม อำเภอหนองพอก
จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

8. ระยะเวลาที่ทำการวิจัย

ใช้ระยะเวลา 6 เดือน (พฤศจิกายน 2555 – เมษายน 2556)

9. วิธีดำเนินการวิจัย

9.1 กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1-6 โรงเรียนหนองแวงบึงงาม ปีการศึกษา 2555 จำนวน 10 คน ได้มาด้วยวิธีเลือกมา
แบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อเป็นตัวแทนในการศึกษาที่เหมาะสม (สมบัติ ท้ายเรือคำ.
2552 : 51-52)

9.2 ประชุมผู้ร่วมวิจัย และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อศึกษาคุณลักษณะของ
ผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน การพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ทำการวิเคราะห์
สถานการณ์ (Situation Analysis) โดยใช้ข้อมูลซึ่งเป็นผลจากการวิจัยในระยะที่ 1 และ 2 เป็น
ฐานในการวิเคราะห์

9.3 ดำเนินการปฏิบัติตามแผนการวิจัยและพัฒนา ดังนี้

9.3.1 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน โดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ในเรื่องการพัฒนาผู้ปกครอง (ข้อมูลวิทยากร ในภาคผนวก ก) ผู้วิจัย และคณะผู้ร่วมวิจัย ร่วมเป็นวิทยากร เวลา 2 วัน คือในวันที่ 10-11

พฤศจิกายน 2555 ณ ห้องประชุม อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงเรียนหนองแขงบึงงาม ประเมิน และสรุปผลที่ได้จากการร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ

9.3.2 การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ให้ผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนา นำเอาแนวทางการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ประกอบรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ชุดที่ 1 บทบาทสำคัญของผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดู การส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา ไปศึกษา และปฏิบัติตามคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ใช้ระยะเวลา 20 วัน โดยประมาณ

9.3.3 จัดเวทีชาวบ้านเรียนรู้ร่วมกัน ครั้งที่ 1 หลังจากผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนาได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองแล้ว ผู้ปกครองร่วมพัฒนาทุกคนร่วมกันจัดเวทีชาวบ้าน พิจารณารวบรวมข้อมูล ผลที่เกิดขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติตามคุณลักษณะ กิจกรรมต่างๆ หากความก้าวหน้า และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลังจากที่ได้นำรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ไปใช้ โดยผู้วิจัย และคณะผู้ร่วมวิจัย ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

9.3.4 การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ให้ผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนา นำเอาแนวทางการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ประกอบรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ใน ชุดที่ 2 พัฒนาการเด็กวัยเรียน 6-12 ปี ไปศึกษา และปฏิบัติตามคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ใช้ระยะเวลา 1 เดือน โดยประมาณ

9.3.5 จัดเวทีชาวบ้านเรียนรู้ร่วมกัน ครั้งที่ 2 หลังจากผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนาได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองแล้ว ผู้ปกครองร่วมพัฒนาทุกคนร่วมกันจัดเวทีชาวบ้าน พิจารณารวบรวมข้อมูล ผลที่เกิดขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติตามคุณลักษณะ กิจกรรมต่าง ๆ หากความก้าวหน้า และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลังจากที่ได้นำรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ไปใช้ โดยผู้วิจัย และคณะผู้ร่วมวิจัย ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

9.3.6 การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ให้ผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนา นำเอาแนวทางการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ประกอบรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ใน ชุดที่ 3 การถ่ายทอดความรู้และจัดการเรียนรู้ที่บ้าน ไปศึกษา และปฏิบัติตามคุณลักษณะของผู้ปกครอง

ในการเป็นครูที่บ้าน ใช้ระยะเวลา 1 เดือน โดยประมาณ

9.3.7 จัดเวทีชาวบ้านเรียนรู้ร่วมกัน ครั้งที่ 3 หลังจากผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนาได้ศึกษาด้วยตนเองแล้ว ผู้ปกครองร่วมพัฒนาทุกคนร่วมกันจัดเวทีชาวบ้าน พิจารณารวบรวมข้อมูล ผลที่เกิดขึ้นจากการศึกษาด้วยตนเอง และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติตามคุณลักษณะ กิจกรรมต่างๆ หากความก้าวหน้า และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลังจากที่ได้นำรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้านไปใช้ โดยผู้วิจัย และคณะผู้ร่วมวิจัยร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

9.4 เก็บรวบรวมข้อมูล ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการวิเคราะห์หัตถ์สัมภาษณ์ ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนา นักเรียน (ลูกของผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนา) ใช้วิธีการตีความสร้างข้อสรุปเกี่ยวกับการเข้ารับการพัฒนาตามรูปแบบ คำเนินการสรุปสาระจากการสัมภาษณ์ จำแนกจากร้อยแก้วแต่ละคน แล้วสรุปเป็นภาพรวม โดยใช้หลักการวิทยาศาสตร์เชิงอุปนัย (Induction) ตามรูปแบบ ความหมาย ความสัมพันธ์ และผลกระทบของปรากฏการณ์ที่รับรู้และเกิดขึ้น รวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการจับประเด็นสำคัญ โดยใช้ประสบการณ์ของผู้วิจัยที่ถือว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการวิจัย (Danzin, N. 1970 : 218-230)

9.5 กำกับและติดตามผล ผู้วิจัย และผู้ร่วมวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลหลากหลายวิธี เริ่มต้นด้วย การใช้แบบสังเกต ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกถึงความรู้สึก ความพึงพอใจในการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน

9.6 ประเมินผลโดยตรวจสอบและ วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ ข้อมูลเชิงคุณภาพ (สังเกต สัมภาษณ์) ตรวจสอบและยืนยันความถูกต้อง โดยการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) นอกจากนี้ใช้วิธีการตรวจสอบจากสมาชิก (Member Check) โดยนำข้อมูลที่ได้กลับไปให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญอ่านหรือไปตามซ้ำอีกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องกับความ เป็นจริงตามประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูลมากที่สุด แล้วทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เสนอรายงานผลการวิจัยในรูปแบบความเรียงต่อไป

9.7 สรุปผลการวิจัย และเขียนรายงานการวิจัย

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ได้รูปแบบการพัฒนา และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ที่เหมาะสม

การดำเนินการวิจัยทั้ง 3 ระยะ สามารถสรุปได้ ดังภาพที่ 4 (หน้าถัดไป)

ภาพประกอบที่ 4 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ตารางที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินการระยะที่ 1

คำถามการวิจัย	วัตถุประสงค์	ขั้นตอนดำเนินการ	ผลที่ได้รับ
คุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้านมีกี่ด้านอะไรบ้าง	เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน	<ol style="list-style-type: none"> 1. การศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้ปกครอง 2. วิเคราะห์ และสังเคราะห์ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ตัวแปรที่จะทำการศึกษา 3. สร้างเครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน 4. จัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ของผู้ทรงคุณวุฒิ และเก็บรวบรวมข้อมูล 5. วิเคราะห์ข้อมูล โดยทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) คุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน ข้อเสนอแนะ สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ของผู้ทรงคุณวุฒิ 	คุณลักษณะของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้านและข้อเสนอแนะการพัฒนาของผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน

ตารางที่ 4 ขั้นตอนการดำเนินการระยะที่ 2

คำถามการวิจัย	วัตถุประสงค์	ขั้นตอนดำเนินการ	ผลที่ได้รับ
รูปแบบการพัฒนา ผู้ปกครองในการ เป็นครูที่บ้านควร มีลักษณะอย่างไร	เพื่อสร้าง รูปแบบการ พัฒนา ผู้ปกครองใน การเป็นครู ที่บ้าน	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิเคราะห์ และสังเคราะห์ เอกสาร และผลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม ของ ผู้ทรงคุณวุฒิ จากระยะที่ 1 เพื่อนำมา สร้างเครื่องมือในการวิจัย 2. สร้างเครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น ของพ่อแม่ ผู้ปกครอง เพื่อศึกษาความต้องการ พัฒนาคุณลักษณะของผู้ปกครองใน การเป็นครูที่บ้าน เก็บรวบรวมและ วิเคราะห์ข้อมูล 3. ร่างรูปแบบ คู่มือการใช้รูปแบบ และสร้างแบบประเมินรูปแบบการ พัฒนาผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน โดยผู้เชี่ยวชาญ 3. นำรูปแบบ คู่มือการใช้รูปแบบ ไป เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน เพื่อ ประเมินและยืนยันรูปแบบการพัฒนา ผู้ปกครองในการเป็นครูที่บ้าน 4. วิเคราะห์ข้อมูล โดยทำการ วิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนา จากพ่อแม่ผู้ปกครอง การประเมินและ ยืนยันรูปแบบการพัฒนาผู้ปกครองใน การเป็นครูที่บ้านของผู้เชี่ยวชาญ 5. ทำการแปลผล สรุปและเขียน รายงานการวิจัยในระยะที่ 2 	ได้รูปแบบและ คู่มือการใช้ รูปแบบการพัฒนา ผู้ปกครองในการ เป็นครูที่บ้าน ที่ ผ่านการยืนยัน รูปแบบ โดย ผู้ทรงคุณวุฒิ

ตารางที่ 5 ขั้นตอนการดำเนินการระยะที่ 3

คำถามการวิจัย	วัตถุประสงค์	ขั้นตอนดำเนินการ	ผลที่ได้รับ
ผลของการใช้ รูปแบบการพัฒนา ผู้ปกครองในการ เป็นครูที่บ้านเป็น อย่างไร	เพื่อศึกษาผล การทดลองใช้ รูปแบบการ พัฒนา ผู้ปกครองใน การเป็นครู ที่บ้าน	1. กำหนดกลุ่มผู้ปกครองที่ร่วมพัฒนา 2. ประชุมชี้แจงคณะทำงาน 3. ดำเนินการพัฒนาผู้ปกครอง โดย การปฏิบัติตามรูปแบบ และคู่มือการใช้ รูปแบบการพัฒนา ผู้ปกครองในการ เป็นครูที่บ้าน 4. กำกับติดตามการพัฒนาผู้ปกครอง 5. ประเมินผล การพัฒนาผู้ปกครองใน การเป็นครูที่บ้าน	รูปแบบ และคู่มือ การใช้รูปแบบ การพัฒนา ผู้ปกครองในการ เป็นครูที่บ้าน ที่เหมาะสม